

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach**

Kielce, dnia   marca 2010 r.

**Pani
Małgorzata Janiszewska
Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor
Ochrony Środowiska
w Kielcach**

P/09/141
LKI-4100-01-03/2010

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach przeprowadziła kontrolę w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Kielcach (WIOŚ), w zakresie wykonania budżetu państwa w 2009 r., w części 85/26 – województwo świętokrzyskie.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 25 marca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Inspektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z zastrzeżeniami ocenia działalność Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Kielcach, w zakresie objętym kontrolą.

Pozytywną ocenę uzasadnia:

- terminowe przekazywanie dochodów na rachunek Skarbu Państwa;
- oszczędne i celowe wydatkowanie środków przeznaczonych na utrzymanie WIOŚ;
- udzielenie czterech badanych zamówień publicznych zgodnie z przepisami o zamówieniach publicznych;
- zrealizowanie planu zatrudnienia oraz wydatków na wynagrodzenia w wysokości przyznanych limitów;
- terminowe sporządzenie sprawozdań budżetowych za 2009 r.;
- przeprowadzenie oraz rozliczenie inwentaryzacji składników majątkowych zgodnie z przepisami ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości².

Zastrzeżenia NIK dotyczą księgowania operacji gospodarczych do niewłaściwych okresów sprawozdawczych.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

1. Prognozowane na 2009 r. dochody w wysokości 25 tys. zł zostały wykonane w kwocie 6,3 tys. zł (25,2% planu). Niskie wykonanie dochodów spowodowane było głównie obowiązkiem odraczania, na okres do pięciu lat, płatności administracyjnych kar pieniężnych za niedotrzymanie warunków korzystania ze środowiska, wynikającym z art. 317 ust. 1 ustawy z 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska³. Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Kielcach wymierzył w 2009 r. kary pieniężne w łącznej wysokości 22.122,2 tys. zł, z tego na podstawie pięciu decyzji odroczył terminy płatności kar w wysokości 21.596,9 tys. zł (97,6%). Wnioski o odroczenie terminu płatności ww. kar pieniężnych wpłynęły do WIOŚ w ustawowym terminie i spełniały, wynikające z art. 318 ust. 3 Prawa ochrony środowiska, warunki niezbędne do udzielenia odroczenia.

Pobrane dochody odprowadzono na rachunek Departamentu Budżetu Państwa w Ministerstwie Finansów terminowo, zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa⁴. Analiza losowo wybranych dziesięciu należności wykazała, że wszystkie zostały prawidłowo obliczone i terminowo zapłacone.

2. Planowane wg ustawy budżetowej na 2009 r.⁵ wydatki w kwocie 3.728 tys. zł, zostały w trakcie realizacji budżetu zwiększone środkami z rezerw celowych do wysokości 3.823 tys. zł (o 2,5%). Wydatki zrealizowano w pełnej wysokości.

W strukturze zrealizowanych wydatków wynagrodzenia z pochodnymi wynoszące 3.197 tys. zł stanowiły 84%, a wydatki na zakup towarów i usług w wysokości 424,9 tys. zł – 11,1%.

Wojewoda świętokrzyski zwiększył w 2009 r. plan wydatków WIOŚ środkami z rezerw celowych budżetu państwa na podstawie trzech decyzji w łącznej wysokości 125 tys. zł, z tego:

- decyzją z 20 maja 2009 r. wydatki w § 6060 *Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych* o 30 tys. zł z przeznaczeniem na dofinansowanie przedsięwzięcia pn. *Wzmocnienie WIOŚ w Kielcach w zakresie realizacji I etapu planowanej modernizacji systemu monitoringu jakości powietrza, dla potrzeb dostosowania do wymogów dyrektywy 2004/107/WE oraz 2008/50/WE, poprzez zakup kontenerowej stacji pomiarowej wraz z wyposażeniem;*
- decyzją z 15 listopada 2009 r. wydatki w § 6060 o kwotę 55 tys. zł z przeznaczeniem na zakup samochodu;
- decyzją z 21 października 2009 r. o kwotę 40 tys. zł z przeznaczeniem na sfinansowanie wypłaty dodatków specjalnych wraz z pochodnymi dla służby cywilnej.

W związku z ustawą z dnia 17 lipca 2009 r. o zmianie ustawy budżetowej na 2009 r.⁶, wojewoda świętokrzyski decyzją z 28 sierpnia 2009 r. zmniejszył wydatki WIOŚ o 30 tys. zł.

Badanie wydatków pozapłaconych w łącznej wysokości 241,5 tys. zł (56,8%) wykazało, że wydatki te realizowano zgodnie z zasadami określonymi w zarządzeniach

---

³ Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm.

⁴ Dz. U. Nr 116, poz. 784 ze zm.

⁵ Dz. U. Nr 10, poz. 58 ze zm.

⁶ Dz. U. Nr 128, poz. 1057.

Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Kielcach nr 4/2005 z 1 sierpnia 2005 w sprawie oszczędnego i racjonalnego gospodarowania środkami przeznaczonymi na utrzymanie WIOŚ oraz nr 5/2007 z 20 września 2007 r. w sprawie regulacji wewnętrznej dotyczącej realizacji zamówień o wartości szacunkowej nieprzekraczającej wyrażonej w złotych równowartości 14 tys. euro.

Analiza czterech postępowań o udzielenie zamówień publicznych o łącznej wartości 353,7 tys. zł dotyczących dostaw: paliwa do samochodów WIOŚ w okresie od 1 kwietnia 2008 r. do 31 marca 2009 r., myjki do automatycznego mycia szkła laboratoryjnego, paliwa do samochodów WIOŚ w okresie od 1 kwietnia 2009 r. do 31 marca 2010 r., narzędzia informatycznego do zbierania, transmisji i obróbki danych, wykazała że postępowania prowadzone były zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych⁷.

Umowy w sprawie powyższych zamówień zawarte odpowiednio w dniach: 26 marca 2008 r., 9 lutego 2009 r., 23 marca 2009 r. i 3 lipca 2009 r. były zgodne ze złożonymi ofertami wykonawców. WIOŚ prawidłowo zabezpieczył w umowach swoje interesy w przypadku niewykonania lub wadliwego wykonania przedmiotu umowy.

3. Wydatki na wynagrodzenia zrealizowano w wysokości 2.705,3 tys. zł (99,9%). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (brutto) wynoszące w 2009 r. – 3.416,7 zł, było wyższe od przeciętnego wynagrodzenia zrealizowanego w 2008 r. o 83,3 zł (2,5%). WIOŚ otrzymał z rezerwy celowej *na zwiększenie wynagrodzeń i pochodnych w tym na modernizację systemu wynagrodzeń w administracji* środki w wysokości 40.409 zł, z przeznaczeniem na sfinansowanie dodatków specjalnych wraz z pochodnymi w służbie cywilnej. Przyznane środki wykorzystano w wysokości 40.159 zł (99,4%). Niewykorzystaną kwotę 250 zł zwrócono na rachunek Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 31 grudnia 2009 r.

Przeciętne zatrudnienie wynoszące 66 osób było niższe od przyznanego na 2009 r. limitu o jedną osobę.

4. Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Kielcach utworzył za zgodą wojewody świętokrzyskiego rachunek dochodów własnych. Dochody własne stanowiły należności za wykonywane usługi laboratoryjne, odszkodowania za utracone (uszkodzone) mienie oraz za weryfikację rocznych raportów rozliczenia uprawnień do emisji, wykonywanych zgodnie z art. 42 ustawy z dnia 22 grudnia 2004 r. o handlu uprawnieniami do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji⁸.

Pierwotny plan finansowy dochodów własnych na 2009 r. zakładał uzyskanie wpływów w wysokości 150 tys. zł, z tego 120 tys. zł za wykonane usługi i 30 tys. zł z tytułu dochodów różnych. Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Kielcach trakcie realizacji budżetu 2009 r. siedmioma decyzjami zwiększył plan dochodów własnych do wysokości 550,7 tys. zł.

Badanie pięciu losowo wybranych należności z tytułu dochodów własnych wykazało, że należności zostały prawidłowo obliczone oraz terminowo zapłacone.

⁷ Dz. U z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.

⁸ Dz. U. Nr 281, poz. 2784 ze zm.

Wydatki z dochodów własnych zaplanowane w wysokości 550,7 tys. zł wykonano w kwocie 371 tys. zł (67,4%). Największe wydatki z dochodów własnych w wysokości 189,3 tys. zł poniesiono w § 6060 na dofinansowanie zakupu: myjni dezynfektora – 89,9 tys. zł, samochodu Fiat *Bravo* – 63,5 tys. zł, spektrometru *Hach* – 25 tys. zł oraz samochodu Nissan *Qashqai* – 10,9 tys. zł.

5. Funkcjonujący w WIOŚ system rachunkowości i kontroli wewnętrznej spełnia wymogi ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 r. sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych⁹, za wyjątkiem nieokreślenia terminów granicznych księgowania dowodów do właściwych okresów sprawozdawczych.

Badanie w zakresie poprawności formalnej, prawidłowości kontroli wewnętrznej i dekretacji oraz prawidłowości ewidencji transakcji w urządzeniach księgowych wpływających na sprawozdawczość bieżącą i sprawozdania roczne, przeprowadzono na podstawie wybranej próby 140 dowodów o wartości 241.516 zł, z tego wylosowanych metodą monetarną 120 dowodów o wartości 234.006 zł oraz wybranych w sposób celowy 20 dowodów księgowych o łącznej wartości 7.510 zł. Doboru dokonano z populacji obejmującej 588 dowodów o łącznej wartości 550.000 zł.

Badanie w zakresie poprawności formalnej, prawidłowości kontroli wewnętrznej i dekretacji dowodów księgowych nie wykazało nieprawidłowości.

Badanie wiarygodności ksiąg rachunkowych w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej i rocznej wykazało, że 21 dowodów księgowych na łączną kwotę 64,7 tys. zł zaksięgowano do niewłaściwych okresów sprawozdawczych. Dowody te wbrew dyspozycji art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości księgowano do miesiąca, w którym nastąpiła zapłata, a nie do miesiąca, w którym nastąpiła operacja gospodarcza.

W wyniku przeprowadzonego badania wiarygodności ksiąg rachunkowych w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej i rocznej, NIK wydaje opinię negatywną, natomiast w odniesieniu do badania zgodności ewidencji księgowej – opinię pozytywną.

Przegląd zapisów w dzienniku głównym dotyczących rozrachunków z kontrahentami za grudzień 2009 r. i styczeń 2010 r. wykazał, że 24 operacje gospodarcze (wydatki) na łączną kwotę 10,2 tys. zł, dokonane w grudniu 2009 r. zostały zaksięgowane do miesiąca stycznia 2010 r.

Obowiązek wprowadzenia do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego każdego zdarzenia, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, wynika z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Na skutek nieujęcia w księgach rachunkowych grudnia 2009 r. ww. 24 operacji gospodarczych w sprawozdaniu Rb-28 za 2009 r. nie wykazano zobowiązań z tytułu tych wydatków w wysokości 10,2 tys. zł.

Przyczyną powstania ww. nieprawidłowości było niezgodne z ustawą o rachunkowości kasowe ewidencjonowanie wydatków budżetowych.

---

⁹ Dz.U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.

Odpowiedzialność za niezgodne z ustawą o rachunkowości księgowanie operacji gospodarczych ponosi główna księgowa WIOŚ Małgorzata Kita.

6. Dane wykazane w rocznych sprawozdaniach: Rb-23 *o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych*, Rb-27 *z wykonania planu dochodów budżetowych*, Rb-28 *z wykonania planu wydatków budżetu państwa* oraz kwartalnych sprawozdaniach Rb-Z *o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń* i Rb-N *o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych*, były zgodne z zapisami zawartymi na odpowiednich kontach ewidencji księgowej.

Sprawozdania roczne Rb-23, Rb-27, Rb-28 za 2009 r. przekazano do Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach do 31 stycznia 2010 r., a sprawozdania Rb-N, Rb-Z za czwarty kwartał 2009 r. w terminie do 26 stycznia 2010 r., tj. zgodnie z załącznikiem nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹⁰.

7. Prawidłowo, zgodnie z art. 26 ustawy o rachunkowości, przeprowadzono inwentaryzację zgromadzonych w magazynie WIOŚ odczynników, szkła i artykułów gospodarczych oraz środków pieniężnych w kasie (metodą spisu z natury), inwentaryzację wartości niematerialnych i prawnych (metodą weryfikacji) oraz uzgodniono salda kont rozrachunkowych z kontrahentami (w drodze uzgodnienia sald). Wyniki inwentaryzacji rozliczono zgodnie z wymogami art. 27 ustawy o rachunkowości.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o księgowanie operacji gospodarczych do właściwych okresów sprawozdawczych, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Inspektor, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Inspektor prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

---

¹⁰ Dz. U. Nr 115, poz. 781 ze zm.